

«Mi libro, el de *Mi museo*»

Un cop finalitzada l'exposició, conversem amb Mireia c. Saladrigues (McS), Montserrat Saló (MS), Jorge Luís Marzo (JLM) i Oriol Fontdevila (OF). Mentre que amb el llibre *Mi museo* es recollia l'experiència de Montserrat Saló com a guarda jurada d'un museu d'art de Barcelona, en aquest cas s'indaguen les vivències que es van generar a la Fundació Joan Miró, on la mateixa Montserrat es va encarregar de la custòdia dels exemplars del seu llibre i de la vigilància de l'exposició. Un d'aquells llibres, exposat al damunt d'una taula, servia de detonant per a la interacció que s'establí entre els visitants i la Montserrat, quan la guarda jurada els prohibia tocar-lo en tant que objecte artístic.

McS: A mi una de les situacions que m'ha sorprès més és la reacció d'una directora de museu.

MS: Es va posar a tocar el llibre i jo: «no, no»... Cada cop més alt: «No, no, no... NO!!!». I ella: «es que soy una directora de museo». I jo: «¿Y a mí qué me importa? He dicho "No"», «Pero es que...», «¡Es que nada! Ni que venga el rey, es NO para todo el mundo. Es más, siendo directora de un museo, tendría que saber usted que no se tocan las cosas. ¡Está dando muy mal ejemplo!».

McS: Al públic primer de tot, tu els foties la cleca. Però després iniciaves amb ells una interacció, fins que descobrien la teva relació amb la fotografia que hi havia a l'exposició. A partir d'aquí havien d'endevinar que eres l'escriptora del llibre. Només als que travessaven totes aquestes fronteres els n'acabaves regalant un exemplar.

MS: Sí, sempre em feia *un poco la dura, la remolona*. Però després intentava ser més flexible. També em podia posar a cantar, els donava pistes, feia «chechecheché, clink!», com si fos una màquina d'escriure...

JLM: En el llibre *El amor al arte*, el sociòleg Pierre Bourdieu recollia a finals dels anys seixanta una anàlisi del públic als museus de França. Assenyalava que el públic que acostuma a anar als museus és el que ha tingut una educació de més llarga durada, així com que la gent que no té estudis és el grup que, quan hi va, acostuma a tocar més les peces d'art. La teva experiència com a vigilant ho corroboraria?

MS: *Per res*. Jo m'he trobat amb gent que precisament diu: «Ay, es que yo estoy acostumbrada a ir a museos y hay sitios en los que te dejan tocar».

JLM: I quin és el tipus de gent que et diu: «Vostè què m'ha de dir a mi?»?

MS: Una em va dir «franquista!». I jo, aixecant la mà dreta «Cara al sol...». Preveig l'actitud que tindrà cada persona tot just quan entra per la porta. Al museu on vaig treballar, quan algú es veia una mica *quinqui* ens ho dèiem. Encara que en aquesta exposició era una constant que anessin cap al llibre, contínuament els ho havia de recordar: «No es que sea por el hecho de ser un libro, es el lugar en el que está. Esto puede ser un cacahuete. ¡Un cacahuete! Pero está en medio de una sala de un museo y es una obra. Y las obras no se tocan».

JLM: Però ara una pregunta més frontal: tu t'ho creus això o no?

MS: *Yo me lo creo porque me lo hicieron creer donde trabajé.*

OF: Les vostres postures respecte al tema de la seguretat no coincideixen. És a dir, amb aquest projecte la Mireia precisament busca qüestionar el sistema normatiu del museu, mentre que tu, Montse, esdevens la seva còmplice però estàs per reforçar-lo.

McS: Però tampoc estic a favor de desactivar el sistema normatiu; amb els projectes senzillament busco altres maneres en què podria funcionar el museu i qüestiono la seva autoritat, així com la manera de disciplinar al seus visitants ...

MS: *Lo siento, yo no cambio. Yo sigo con lo mismo... És que no sabem tocar! [...] Algú va intentar robar el llibre de la taula i el vaig perseguir escales amunt. Quan el vaig pillar «Perdón, mi libro». «¿Cómo?, ¿qué libro?». «Mi libro, el de *Mi museo*. Ábrase la chaqueta». «No tengo porqué». «Lo haré yo pues». I clar, *aquello se puso de gente...* i li deuria fer vergonya. «Era una broma». «Pues yo no bromeo, ¡sinvergüenza!».* I li vaig dir: «Esto hoy, porque yo estoy aquí como con la obra, pero tú imagínate que estoy en un museo trabajando... a mí se me cae el pelo. A mí por culpa tuya me sancionan diez días, y sin cobrar. Y en mi casa, mis hijos comen».